

Հոգեշնչութիւն – REQUIEM

In memory of: OUR DECEASED FELLOW BROTHER KNIGHTS OF NAREG-SHAVARSHAN LODGE (Detroit, MI)

Requested by: Knights of Vartan

In memory of: VIOLET MERIAN, Ocala, FL (40 Days)

Requested by: Mr. & Mrs. Aram Gavor
Suzanne Arzoian

In memory of: MARGARET DERA (DOURIAN) COWLES (40 Days)

Requested by: Mary Cowles; Clara Bajc

In memory of: VARTKES HAROUTUNIAN, ARMENAG & YERANOUHI HAROUTUNIAN, MIKE & VICTORIA HAROUTUNIAN, LOUIS & NEVART HAROUTUNIAN, JOHN HAROUTUNIAN, KEVORK & MARY DEMERJIAN, PAUL & ZEPUR ADOURIAN, SARAH OSKANIAN, CHARLIE & VICKIE OSKANIAN, SHY & SIS PAPAZIAN, ZABELL ALLISON, JOHN & ESTHER CHOR, HAROUTUNIAN RELATIVES IN FRANCE

Requested by: Karen Haroutunian

In memory of VARTKES HAROUTUNIAN, JOHN HAROUTUNIAN

Requested by: Rose Gerjekian and Family

PRAYERS

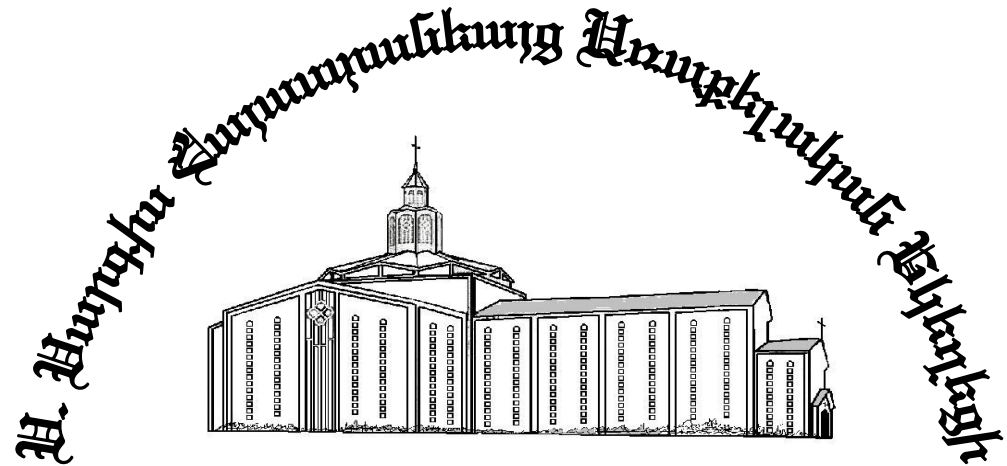
Prayers for a speedy recovery for Peter Crane are requested from the Detroit AYF Family

GET WELL WISHES

Wishes for a speedy recovery for Peter Crane, from Tommy & Silva Gerjekian
Get well wishes for a speedy recovery for Peter Crane, from the Deacons & Altar Servers of St. Sarkis Church

Following Church Services, a Lenten lunch will be sponsored by The Homenetmen of Detroit in the Church Fellowship Hall. Donations will be accepted.

<i>March 2014</i>	
5, 12, 19, 26	Sunrise Service "Arevakal," 11:00 am, St. Sarkis Church
7, 14, 21, 28	Peace and Compline Services "Khaghaghagan yev Hankestian," 6:30pm, St. Sarkis Church

St. Sarkis Armenian Apostolic Church

MARCH 9, 2014

Second Sunday of Great Lent - Expulsion

Morning Service 10:00 AM Divine Liturgy 10:45 AM

✠ DAILY READINGS ✠		
MARCH	10	1 Samuel 1:1-23; Proverbs 1:1-33; Jeremiah 1:1-10
	11	1 Samuel 1:23-2:26; Proverbs 2:1-3:10; Jeremiah 1:11-2:3
	12	Exodus 2:11-22; Joel 2:1-11; Micah 3:1-7
	13	1 Samuel 3:21-4:18; Proverbs 3:11-4:14; Jeremiah 2:31-3:16
	14	Deuteronomy 7:11-8:1; Job 9:1-10:2; Isaiah 40:9-17
	15	Proverbs 11:2-11; Isaiah 61:3-7; 2 Timothy 4:1-8; John 10:11-16

Տ. Հրանդ Բնկ. Գեորգեան, Հովիւ

Rev. Fr. Hrant Kevorkian, Pastor

Phone: 313.336.6200 - Cell: 857.318.9799 - Fax: 313.336.4530

Church E-mail address: office@saintsarkis.org

St. Sarkis's Website: http://www.saintsarkis.org

After business hours, or in case of emergency, please contact Der Hrant on his cell phone.

Today's Readings from the Holy Scripture

Romans 12:1-13:10

Therefore, I urge you, brothers, in view of God's mercy, to offer your bodies as living sacrifices, holy and pleasing to God--this is your spiritual act of worship. Do not conform any longer to the pattern of this world, but be transformed by the renewing of your mind. Then you will be able to test and approve what God's will is--his good, pleasing and perfect will. For by the grace given me I say to every one of you: Do not think of yourself more highly than you ought, but rather think of yourself with sober judgment, in accordance with the measure of faith God has given you. Just as each of us has one body with many members, and these members do not all have the same function, so in Christ we who are many form one body, and each member belongs to all the others. We have different gifts, according to the grace given us. If a man's gift is prophesying, let him use it in proportion to his faith. If it is serving, let him serve; if it is teaching, let him teach; if it is encouraging, let him encourage; if it is contributing to the needs of others, let him give generously; if it is leadership, let him govern diligently; if it is showing mercy, let him do it cheerfully. Love must be sincere. Hate what is evil; cling to what is good. Be devoted to one another in brotherly love. Honor one another above yourselves. Never be lacking in zeal, but keep your spiritual fervor, serving the Lord. Be joyful in hope, patient in affliction, faithful in prayer. Share with God's people who are in need. Practice hospitality. Bless those who persecute you; bless and do not curse. Rejoice with those who rejoice; mourn with those who mourn. Live in harmony with one another. Do not be proud, but be willing to associate with people of low position. Do not be conceited. Do not repay anyone evil for evil. Be careful to do what is right in the eyes of everybody. If it is possible, as far as it depends on you, live at peace with everyone. Do not take revenge, my friends, but leave room for God's wrath, for it is written: "It is mine to avenge; I will repay," says the Lord. On the contrary: "If your enemy is hungry, feed him; if he is thirsty, give him something to drink. In doing this, you will heap burning coals on his head." Do not be overcome by evil, but overcome evil with good. Everyone must submit himself to the governing authorities, for there is no authority except that which God has established. God has established the authorities that exist. Consequently, he who rebels against the authority is rebelling against what God has instituted, and those who do so will bring judgment on themselves. For rulers hold no terror for those who do right, but for those who do wrong. Do you want to be free from fear of the one in authority? Then do what is right and he will commend you. For he is, God's servant to do you good. But if you do wrong, be afraid, for he does not bear the sword for nothing. He is God's servant, an agent of wrath to bring punishment on the wrongdoer. Therefore, it is necessary to submit to the authorities, not only because of possible punishment but also because of conscience. This is also why you pay taxes, for the authorities are God's servants, who give their full time to governing. Give everyone what you owe him: If you owe taxes, pay taxes; if revenue, then revenue; if respect, then respect; if honor, then honor. Let no debt remain outstanding, except the continuing debt to love one another, for he who loves his fellowman has fulfilled the law. The commandments, "Do not commit adultery," "Do not murder," "Do not steal," "Do not covet," and whatever other commandment there may be, are summed up in this one rule: "Love your neighbor as yourself." Love does no harm to its neighbor. Therefore love is the fulfillment of the law.

Matthew 5:17-48

Do not think that I have come to abolish the Law or the Prophets; I have not come to abolish them but to fulfill them. I tell you the truth, until heaven and earth disappear, not the smallest letter, not the least stroke of a pen, will by any means disappear from the Law until everything is accomplished. Anyone who breaks one of the least of these commandments and teaches others to do the same will be called least in the kingdom of heaven, but whoever practices and teaches these commands will be called great in the kingdom of heaven. For I tell you that unless your righteousness surpasses that of the Pharisees and the teachers of the law, you will certainly not enter the kingdom of heaven. "You have heard that it was said to the people long ago, 'Do not murder, and anyone who murders will be subject to judgment.' But I tell you that anyone who is angry with his brother will be subject to judgment. Again, anyone who says to his brother, 'Raca,' is answerable to the Sanhedrin. But anyone who says, 'You fool!' will be in danger of the fire of hell. "Therefore, if you are offering your gift at the altar and there remember that your brother has something against you, leave your gift there in front of the altar. First go and be reconciled to your brother; then come and offer your gift. "Settle matters quickly with your adversary who is taking you to court. Do it while you are still with him on the way, or he may hand you over to the judge, and the judge may hand you over to the officer, and you may be thrown into prison. I tell you the truth, you will not get out until you have paid the last penny. "You have heard that it was said, 'Do not commit adultery.' But I tell you that anyone who looks at a woman lustfully has already committed adultery with her in his heart. If your right eye causes you to sin, gouge it out and throw it away. It is better for you to lose one part of your body than for your whole body to be thrown into hell. And if your right hand causes you to sin, cut it off and throw it away. It is better for you to lose one part of your body than for your whole body to go into hell. "It has been said, 'Anyone who divorces his wife must give her a certificate of divorce.' But I tell you that anyone who divorces his wife, except for marital unfaithfulness, causes her to become an adulteress, and anyone who marries the divorced woman commits adultery. "Again, you have heard that it was said to the people long ago, 'Do not break your oath, but keep the oaths you have made to the Lord.' But I tell you, do not swear at all: either by heaven, for it is God's throne; or by the earth, for it is his footstool; or by Jerusalem, for it is the city of the Great King. And do not swear by your head, for you cannot make even one hair white or black. Simply let your 'Yes' be 'Yes,' and your 'No,' 'No'; anything beyond this comes from the evil one. "You have heard that it was said, 'Eye for eye, and tooth for tooth.' But I tell you, do not resist an evil person. If someone strikes you on the right cheek, turn to him the other also. And if someone wants to sue you and take your tunic, let him have your cloak as well. If someone forces you to go one mile, go with him two miles. Give to the one who asks you, and do not turn away from the one who wants to borrow from you." "You have heard that it was said, 'Love your neighbor and hate your enemy.'" But I tell you: Love your enemies and pray for those who persecute you, that you may be sons of your Father in heaven. He causes His sun to rise on the evil and the good, and sends rain on the righteous and the unrighteous. If you love those who love you, what reward will you get? Are not even the tax collectors doing that? And if you greet only your brothers, what are you doing more than others? Do not even pagans do that? Be perfect, therefore, as your heavenly Father is perfect.

Մեծ Պատերազմի Երկրորդ Արտակալ (Արտաքրեան)

Պաշտ Առաքելայի Կողմէ Հռոմեացիներուն Գրուած Առաջադիւն (12:1-13:10)

Ուստի, եղբայրներ, քանի Աստուած ա՛նքսան ողորմած եղաւ մեզի Հանդէպ, կ'աղաչեմ որ դուք ձեզ Աստուծոյ ընծայէք որպէս կենդանի զո՛ւ մը՝ իրեն վերապահուած, որովհետեւ ատիկա է Աստուծոյ ուղած Հոգեւոր պաշտամունքը: Այս աշխարհի մարդոց վարմունքը մի ընդօրինակէք, այլ նորոգուած միտքով՝ նոր մարդ եղէք, որպէսզի ձեր փորձառութեամբ ընտրէք լաւը, գիտնալով Աստուծոյ կամքը, այսինքն՝ ինչ որ բարի է, ընդունելի է իրեն եւ կատարեալ:

Ինծի տրուած Աստուծոյ շնորհքով Հետեւեալ պատուերը կու տամ իւրաքանչիւրիդ.- Մեծամիտ մի ըլլաք. ընդհակառակը, միշտ Համեստ եղէք եւ միայն Աստուծով ձեզի սրտած Հաւատքին չափով գնահատեցէք դուք ձեզ: Ինչպէս մեր մարմինը բազմաթիւ անդամներ ունի, անոնց պաշտօնը նոյնը չէ սակայն, այնպէս ալ Քրիստոսի միացած ըլլալով մենք բոլորս մէկ մարմին ենք: Թէպէտ որպէս անդամներ իրարու կապուած ենք, բայց Աստուծոյ շնորհք իւրաքանչիւրիս տարբեր պարգև տուած է, որ պէտք է գործածենք: Եթէ մարդարեւոյնս պարգևը ունինք՝ պէտք է պատգամենք մեր Հաւատքին Համեմատ: Եթէ ծառայելու շնորհքը սրտած է պէտք է ծառայենք: Եթէ ուսուցանելու ձիրքը ունինք՝ պէտք է ուսուցանենք: Եթէ յորդորելու կարողութիւն ունինք՝ պէտք է յորդորենք: Իր ունեցածը ուրիշներուն բաժնուող առատօրէն թող բաշխէ: Վերակացու եղողը եւանդագոյն թող աշխատի: Ողորմութիւն ընողը խնդրութեամբ թող ընէ:

Չեր սերը թող անկեղծ ըլլայ: Ատեցէք ինչ որ չար է եւ բարիին կառչած մնացէք: Եղբոր պէս իրար սիրեցէք գորովանքով: Յարգելու մէջ իրար գերազանցեցէք: Եռանդագոյն աշխատեցէք առանց ծուլանալու: Չերմեանոց Հոգիով Տիրոջ ծառայեցէք: Յոյսով ուրախացէք, ներգոյծեանց մէջ Համբարող եղէք, յարատեւ աղօթեցէք: Կարիքի մէջ երող եղբայրներուն օգնեցէք եւ միշտ Հիպաստը եղէք: Օրհնեցէք ձեզ Հալածողները. մի անծոք, այլ օրհնեցէք: Ուրախացողներուն Հետ ուրախացէք եւ լացողներուն Հետ լացէք: Բոլորին Հանդէպ նոյն վերաբերումը ունեցէք. մեծամիտ մի ըլլաք, խնայարձ մարդոց ալ ընկերութիւն ընելու պի՛նցէք, եւ դուք ձեզ իմաստուն մի Համարէք:

Ուե՛տ մեկուն չարիքին չարիքով մի Հատուցանէք: Չանացէք ընել այն ինչ որ բոլոր մարդոց աքջին բարի է: Որքան կրնաք՝ ամենուն Հետ խաղաղ ապրեցէք: Սիրելիներ, երբէք դուք անձանք վրէժ լուծելու մասին մի մտածէք, այլ ձգեցէք որ Աստուծոյ բարկութիւնը ընէ ատիկա. որովհետեւ Տէրը Սուրբ գիրքին մէջ կ'ըսէ. «Իմն է դատելու եւ պատժելու իրաւունքը. ես պիտի Հատուցանեմ», իսկ ուրիշ տեղ մը կ'ըսէ.- «Եթէ թշնամիդ քաղցած է Հաց սուր իրեն. եթէ ծարաւ է ջուր սուր: Այսպէս վարուելովը արդէն ամօժը պի՛նք կ'սրբ»:

Մի պարտուիր չարէն, այլ բարիով յաղթէ չարին:

Ամէն մարդ պէտք է Հնազանդի պետական իշխանութեանց, որովհետեւ առանց Աստուծոյ թոյլտուութեան իշխանութիւն չի կրնար ըլլալ. եւ գոյութիւն ունեցող իշխանութիւնները Աստուծով կարգուած են: Ուստի, ով որ իշխանութեանց կը Հակառակի Աստուծոյ հրամանին է որ Հակառակած կ'ըլլայ, եւ Հակառակողները իրենք պի՛րենք դատաւարութեան տակ կը դնեն: Իշխողները վախ չեն պատճառեր բարիք գործողներուն, այլ միայն չարագործներուն: Դուն կ'ուզե՛ս իշխանութիւնէն չվախնալ: Բարիք գործէ, եւ անկէ գովասանք կը լսես. որովհետեւ Աստուծոյ պաշտօնեան է անիկա, քու բարիքիդ Համար կարգուած: Իսկ եթէ չար գործես՝ վախցիր անկէ, որովհետեւ գուր տեղ չէ որ սուր կը կրէ: որպէս Աստուծոյ պաշտօնեայ բարկութեամբ կը դատէ եւ կը պատժէ չարագործները: Ան թէ ինչո՞ւ պէտք է իշխանութեանց Հնազանդիլ ոչ միայն պատիժէն դերձ մնալու, այլ մանաւանդ խիղճով Հանգիստ ըլլալու Համար: Ասոր Համար է նաեւ, որ իշխանութեանց սուրբ կը վճարէք, որպէսզի իբրեւ Աստուծոյ պաշտօնեաներ՝ շարունակեն իրենց այդ դերը կատարել: Հետեւաբար աննոյմ իւրաքանչիւրին Հարդէպ ձեր պարտաւորութիւնը կատարեցէք, սուրբը տալով անոր՝ որուն սուրբ պէտք է տաք, մաքրը տալով անոր՝ որուն մաքր պէտք է տաք, Հնազանդելով անոր՝ որուն Հնազանդութիւն կը պարտիք եւ յարգելով ան որուն յարգանք կը պարտիք:

Ուե՛տ մեկուն ուե՛տ բանով պարտական մի մնաք. մի միայն իրար սիրելու պարտաւորութիւնը ունեցէք, քանի որ իր ընկերը սիրողը կատարած կ'ըլլայ Աստուծոյ Օրէնքը: Որովհետեւ Աստուծոյ պատուիրանները, «Մի շնար, մի սպաններ, մի գողնար, ստաւ վկայութիւն մի ըներ, մի ցանկար» եւ միւս բոլորը, խտացած են սա միակ պատուիրանին մէջ. «Միտ ընկերդ քու անձիդ պէս»: Ով որ իր ընկերը կը սիրէ, չարիք չ'ըներ անոր: Ուրեմն սիրել՝ կը նշանակէ Աստուծոյ Օրէնքը ըման գործադրել:

Յիսուս Քրիստոսի Աւետարանէն ըստ Մատթեոսի (5:17-48)

Մի կածէք թէ եկայ Մովսէսի Օրէնքը կամ մարգարէներու ուսուցումները ջնջելու. չեկայ ջնջելու, այլ ամբողջացնելու: Հաստատ գիտցէք, որ բոլոր Օրէնքն ու մարգարէութիւնները կէտ առ կէտ պիտի իրականանան առանց բառ մը իսկ դուրս ձգելու, մինչեւ պայ այն օրը, երբ այս երկինքն ու երկիրը պիտի անցնին: Ով որ ամենափոքր պատուիրանն իսկ գանց ընէ եւ ուրիշներուն ալ այդպէս սորվեցնէ, երկինքի արքայութեան մէջ յետինը պիտի նկատուի: Իսկ ով որ գործադրէ պատուիրանները եւ ուսուցանէ, մեծ պիտի ըլլայ երկինքի արքայութեան մէջ: Կ'ըսեմ ձեզի, եթէ Աստուծոյ պատուիրաններուն նկատմամբ ձեր Հաւատարմութիւնը Փարիսեցիներուն եւ Օրէնքի ուսուցիչներուն ունեցած Հաւատարմութեան աւելի չըլլայ՝ պիտի չմանէք երկինքի արքայութիւնը:

Լսեր էք որ անցեալին ըսուած է. «Մի սպաններ, որովհետեւ ան որ կը սպաննէ՝ պիտի դատաւարտուի»: Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի.- Ով որ առանց պատճառի իր եղբոր դէմ բարկանայ, դատարան պիտի յաճուի: Ով որ իր եղբայրը յիմար կոչէ, դատան պիտի բերուի. եւ ով որ իր եղբայրը անմիտ կոչէ, դժօրիք կրակին պիտի դատաւարտուի: Եթէ գոհարանին վրայ ընծադ Աստուծոյ մատուցանելու առէն յիշէս որ եղբայրդ վշտացած է քեզմէ, ձգէ ընծադ գոհարանին առջեւ, գնա նախ Հաշտուէ եղբորդ Հետ եւ ապա եկուր եւ ընծադ Աստուծոյ մատուցանէ:

Երբ մէկը խնդիր ունի քեզի Հետ եւ դատի կը կանչէ քեզ, սկիզբէն Համաձայնութեան եկուր անոր Հետ՝ դատարան չիսկած, այլապէս քեզ դատաւորին կը յանձնէ, դատաւորն ալ՝ ոստիկանին, եւ բանա կը նետուիս: Աստա՛հ եղիր թէ բանա՛տէն պիտի չեղես, մինչեւ որ սուգանքիդ վերջին դաճեկանը չվճարես:

Լսեր էք որ ըսուած է. «Մի շնար»: Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի, թէ ով որ ցանկութեամբ նայի որեւէ կնոջ արդէն իսկ իր սրտին մէջ շնութեան ըրած կ'ըլլայ անոր Հետ: Եթէ ալ աչքդ կը գայլթակղեցնէ, Հանէ եւ նետէ գայն, որովհետեւ նախնարելի է որ անդամներէդ մէկը կորսնցնես, քան թէ ամբողջ մարմինով դժօրիք նետուիս: Եթէ ալ ձեռքդ կը գայլթակղեցնէ, կտրէ եւ նետէ գայն, որովհետեւ նախնարելի է որ անդամներէդ մէկը կորսնցնես, քան թէ ամբողջ մարմինով դժօրիք նետուիս:

Ըսուած է նաեւ. «Ով որ իր կինը կ'արձակէ, անոր արձակման թուղթ թող տայ»: Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի.- Ան որ առանց պտուհութեան պատճառի իր կինը կ'աճակէ, ինք պատճառ կը դառնայ անոր շնութիւն ընելուն: Նոյնպէս, շնութիւն ըրած կ'ըլլայ ան՝ որ կ'ամուսնանայ արձակուած կնոջ Հետ:

Լսեր էք նաեւ անցեալին ըսուած է. «Երդմնազանց մի ըլլար, այլ կատարէ ինչ որ երդուած էիր Տիրոջ»: Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի.- Բնաւ երդում մի ընէք, ոչ երկինքի վրայ՝ որովհետեւ Աստուծոյ գաճն է, ոչ երկրի վրայ՝ որովհետեւ անոր ոտքին պատուանդանն է, ոչ Երուսաղէմի վրայ՝ որովհետեւ Մեծ Թագաւորին Աստուծոյ քաղաքն է, եւ ոչ ալ քու գլխուդ վրայ երդում ըրէ, որովհետեւ չես կրնար մազ մը իսկ ձերմիցնել կամ սեպնել: Պարզապէս ձեր Մոն Ար թող ըլլայ եւ Ոչը՝ Ոչ: Անկէ աւելին չարէն կու գայ:

Լսեր էք որ ըսուած է. «Աչքի դէմ աչք պիտի Հատուցանես եւ ակուայի դէմ ակուայ»: Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի.- Մի Հակառակիր քեզի չարիք ընողին: Եթէ մէկը ալ երեսիդ ապտակ գարնէ՛ միւս երեսդ ալ դարձուր անոր: Եւ եթէ մէկը ուզէ քեզ դատի կանչել՝ շապկիդ առնելու Համար, բաճկոնդ ալ սուր անոր: Եթէ մէկը քեզ բռնադատէ՝ մէկ մընս միասին երթով՝ իր բեռը շարկելու Համար, անոր Հետ երկու մընս ալ գա: Եթէ մէկը քեզմէ քան մը խնդրէ՛ սուր, եւ եթէ մէկը քեզմէ քան մը փոխ առնել ուզէ՛ երես մի դարձներ:

Լսեր էք արդարեւ որ ըսուած է. «Միտ ընկերդ եւ ստէ թշնամիդ»: Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի.- Սիրեցէք ձեր թշնամիները, օրհնեցէք ձեզ անիծողները, բարիք ըրէք ձեզ ատողներուն եւ աղօթեցէք անոնց Համար, որոնք ձեզ կը չարչարեն ու կը Հալածեն: Այսպիսով դուք ձեր երկնաւոր Հօր գաւակները պիտի դառնաք, որովհետեւ ան իր արեւը կը ծագեցնէ ձեզ շարեւորն եւ թէ բարիներուն վրայ է անձեւ եւ անձեւ կը տեղացնէ թէ արդարեւորն եւ թէ մեղաւորներուն վրայ: Եթէ միայն ձեզ սիրողները սիրէք, Աստուծով ի՛նչ վարձատրութիւն կրնաք սպասել: Մաքսատուներն ալ նոյնը չէ՛ն ըներ: Նմանապէս, եթէ միայն ձեր ազգա-կիցներուն Հետ բարեկամութիւն ընէք, Հեթմանսներէն աւելի ի՛նչ ըրած կ'ըլլաք: Անոնք ալ նոյնը չէ՛ն ըներ: Արդ, դուք կատարեալ եղէք, ինչպէս որ ձեր երկնաւոր Հայրը կատարեալ է: